



Euroopa Liidu  
Nõukogu

Brüssel, 29. november 2019  
(OR. en)

14340/19

SOC 760  
EMPL 574

## MÄRKUS

---

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	ELi sotsiaalõigustiku tulevik seoses tööhõive ja töösuhetega – Poliitiline mõttevahetus

---

Delegatsioonidele edastatakse lisas eesistujariigi koostatud suunis, et lihtsustada tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste (EPSCO) nõukogu arutelu 10. detsembril 2019.

## TÖÖ NING SOTSIAALÕIGUSTIKU TULEVIK SEoses TÖÖHÕIVE JA TÖÖSUHETEGA

Oleme tunnistanud kiirete muutuste tööturgudel ja töösuhetes, mis on muu hulgas tingitud kliimamuutustest, üleilmastumisest, rändest ja uutest tehnoloogiatest. ELis on algamas uus õigusloomeperiood ja peatselt asub ametisse uus komisjon. Seega on õige aeg tulevikku vaatavaks aruteluks tööhõive ja töösuhetega seotud sotsiaalõigustiku võimalike arendamisvajaduste üle. Pidades silmas tööelu muutusi, peame tegema kindlaks kehtiva õigustiku võimalikud ajakohastamisvajadused ja allesjäänud õiguslüngad. Samuti on oluline parandada õigustiku rakendamist.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 153 lubatakse ELil kehtestada muu hulgas töötingimuste ning töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise miinimumstandardid. Euroopa sotsiaalõiguste sambaga kuulutatakse välja minimaalsed sotsiaalsed õigused, millest mõned on juba õigustiku osaks, samas kui teisi peavad EL ja selle liikmesriigid ühiselt rakendama. Sotsiaalõiguste sammas aitab kindlaks teha sotsiaalsete põhiõiguste tugevdamiseks vajalikke meetmeid.

EL on hiljuti teinud suuri edusamme aluslepingutes sätestatud minimaalse ühtlustamise suunas, võttes näiteks vastu direktiivi läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste kohta. Hoolimata nendest täiustustest on vaja tagada, et kedagi ei jäetaks kiirete muutuste tõttu tähelepanuta ning et õigusraamistik teeniks jätkuvalt töötajate ja ettevõtete huve tasakaalustatud viisil.

Digitaliseerimine, sealhulgas tehisintellekti järjest suurem kasutamine, on uute töökohtade loomise oluline liikumapanev jõud. Samuti loob see uusi paindlikke töövõimalusi töökoha asukoha mõistes, sealhulgas piiriülestes olukordades. Mõnel juhul on digitaliseerimise tõttu samas raskem tagada häid töötingimusi kõigile, sealhulgas platvormimajanduse töötajatele. Samuti on oht, et teenuseid osutavad fiktiivsed füüsilisest isikust ettevõtjad. Kui tehnoloogilised ja digitaalsed arengud, sealhulgas tehisintellekt, muudavad töömaailma, tuleb arendada sotsiaalõigustikku nii, et sotsiaalsed õigused oleks selles tagatud.

Komisjoni ametisseastuv president Ursula von der Leyen on määratlenud platvormimajanduse töötajate miinimumpalgad ja töötingimused valdkondadena, mis vajavad täiendavat tähelepanu. Miinimumpalga kontekstis rõhutab ta töandjate ja ametiühingute, st oma sektorit ja piirkonda kõige paremini tundvate inimeste vahelise sotsiaaldialoogi väärtust. Sotsiaaldialoog ja kollektiivläbirääkimised on olulised töö- ja palgatingimuste kokkuleppimise vahendid. Üha olulisemaks muutub platvormitöötajate õigus pidada kollektiivläbirääkimisi.

Lisaks piisavale hõlmatussele tööhõive ja töösuhetega seotud sotsiaalõigustikuga on oluline tagada selle tõhus rakendamine. Jõustamine sõltub eelkõige piisavatest vahenditest ja rakendamise järelevalve eest vastutavate isikute kõrgel tasemel pädevusest. Üks võimalus rakendamise parandamiseks on kogemuste ja heade tavade vahetamine liikmesriikide vahel ja rahvusvahelistel foorumitel, nagu ILO.

Tööjõu liikuvus ELis ja kolmandatest riikidest kasvab. Liikuvate töötajate kaitsmiseks ja neile võrdse kohtlemise pakkumiseks tööturul peavad õigusaktid olema ajakohased. Koostöö liikmesriikide vahel ja asjaomaste kolmandate riikidega võib parandada tööstandardeid ja nende rakendamist, sealhulgas seoses töötingimustega tarneahelates. Häid näiteid ja parimaid tavasid leiab ka rahvusvaheliste organisatsioonide, sealhulgas ILO ja OECD tegevusest.

Sotsiaaldialoogil on oluline roll nii ettevõtete kui ka nende töötajate abistamisel muutuva tööturuga kohanemisel ning seega on see sotsiaalõigustiku edukat rakendamist võimaldav tegur. Tegeleda tuleb komisjoni tuvastatud seonduvate probleemidega töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise<sup>1</sup> ning Euroopa tööõukogude<sup>2</sup> valdkonnas.

Seda arvesse võttes palutakse ministritel keskenduda oma panuses järgmistele küsimustele.

- 1. Kuidas tuleks lisaks uue komisjoni kavandatud algatustele tulevikus arendada tööhõive ja töösuhetega seotud sotsiaalõigustikku?*
- 2. Millised on sotsiaalõigustiku rakendamise peamised väljakutsed ja kuidas saaks selle jõustamist parandada?*

---

<sup>1</sup> Komisjoni talituste töödokument „Fitness check“ on EU law in the area of Information and Consultation of Workers“ (ELi õiguse toimivuskontroll töötajate teavitamise ja ärakuulamise valdkonnas); 26.7.2013, SWD(2013) 293 final.

<sup>2</sup> Aruanne direktiivi 2009/38/EÜ Euroopa tööõukogu asutamise või töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise korra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides (uuesti sõnastatud) rakendamise kohta liikmesriikides, 14.5.2018, COM(2018) 292 final.